

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2024

Zadania z zakresu wspierania rodziny zostały określone w art. 176 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025r. poz. 49).

Do zadań własnych gminy należy:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. Finansowanie
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych ponoszonych przez rodziny wspierające,
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego:
 - a) do dnia 31 stycznia danego roku – za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,
 - b) do dnia 31 lipca danego roku – za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku.
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zamieszkałego na terenie gminy.

Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na terenie Gminy Miasta Zgierza realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej im. bł. o. Rafała Chylińskiego w Zgierzu na podstawie Uchwały Nr XVIII/176/11 Rady Miasta Zgierza z dnia 29 grudnia 2011 roku w sprawie zlecenia realizacji zadań Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej im. bł. o. Rafała Chylińskiego w Zgierzu.

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Miejski Program Wspierania Rodziny dla Miasta Zgierza na lata 2022 – 2024 został opracowany w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej im. bł. o. Rafała Chylińskiego w Zgierzu. Program został przyjęty uchwałą na sesji Rady Miasta Zgierza w dniu 30 grudnia 2021r. (Uchwała nr XLII/547/2021 Rady Miasta Zgierza). Program Wspierania Rodziny wpisuje się w założenia ujęte w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i jest jej integralną częścią. Działania wyznaczone w Miejskim Programie Wspierania Rodziny dla Miasta Zgierza na lata 2022-2024 miały charakter ciągły.

Nadzór nad realizacją Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Zgierza na lata 2022-2024 sprawował Prezydent Miasta Zgierza, który podejmował niezbędne działania, zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w programie. Koordynację nad realizacją Programu powierzono Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej im. bł. o. Rafała Chylińskiego w Zgierzu.

Program realizowany był przy udziale: Prezydenta Miasta, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego w Zgierzu działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zgierzu, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, placówek opiekuńczo - wychowawczych (żłobki, przedszkola), placówek oświatowych, świetlic środowiskowych, placówek ochrony zdrowia, Policji, Straży Miejskiej. Sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu Wspierania Rodziny jest przedstawiane corocznie na sesji Rady Miasta Zgierza.

2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zgodnie z art. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Prezydent Miasta Zgierza jest zobowiązany do zapewnienia wsparcia. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną i tutaj dużą rolę odgrywa instytucja asystenta rodziny. W Zgierzu zadania z zakresu wspierania rodziny realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

W 2024 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej było zatrudnionych 5 asystentów rodziny.

Asystent rodziny zgodnie z ustawą zobowiązany jest do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi i rodziną, w szczególności przez udział w szkoleniach oraz samokształcenie. W związku z powyższym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej umożliwia asystentom rodziny udział w szkoleniach zarówno tych nieodpłatnych jak i tych finansowanych przez Ośrodek.

W 2024 roku asystenci rodziny brali udział w następujących szkoleniach:

1. Temat: Zasady i techniki pracy z klientem niewspółpracującym.

Forma szkolenia: on – line

Liczba uczestników: 1 osoba.

2. Temat szkolenia: Obowiązki i dokumentacja pracy asystenta rodziny.

Forma szkolenia: on - line

Liczba uczestników: 1 osoba.

Asystenci rodziny z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zgierzu uczestniczyli także w konferencjach:

1. Temat konferencji: Ochrona dziecka – nasza wspólna troska.

Liczba uczestników: 5 osób.

2. Temat konferencji: PorozmawiajMY, otwarty dialog w pracy z dziećmi i młodzieżą doświadczającymi kryzysów psychicznych.

Liczba uczestników: 3 osoby.

W 2024 r. Ośrodek przeznaczył na szkolenie asystentów rodziny kwotę 719,00zł.

3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

3.1. Tworzenie placówek wsparcia dziennego.

W 2024r. na terenie miasta Zgierza funkcjonowały dwie placówki wsparcia dziennego.

Placówka wsparcia dziennego - świetlica środowiskowa „Przystań” prowadzona przez Fundację „Arka” przy ul. Narutowicza 10 w Zgierzu działa od 2010 r. Świetlica jest placówką wsparcia dziennego typu opiekuńczego, utworzoną w celu wspierania rodziny w integralnym rozwoju dziecka oraz kształtowaniu prawidłowych relacji dziecka z jego rodziną i środowiskiem. W świetlicy jest udzielana pomoc dzieciom pochodzącym z rodzin dysfunkcyjnych wychowawczo, zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Placówka przeznaczona jest dla dzieci w wieku 7-16 lat, mieszkających na terenie miasta Zgierza. Pobyt dziecka w placówce wsparcia dziennego jest dobrowolny i nieodpłatny. Zajęcia w świetlicy odbywają się od poniedziałku do piątku w czasie roku szkolnego w godzinach od 14:00 do 19:00, w wakacje od godziny 10:00 do 17:00, natomiast podczas ferii zimowych w godzinach od 10:00 do 15:00.

Dzieci uczęszczające na zajęcia w Świetlicy „Przystań” mają zapewnioną opiekę wychowawczą – pedagogiczną, pomoc w nauce, wizyty w interesujących miejscach. Dzieci i młodzież korzystające ze świetlicy środowiskowej uczą się organizowania swojego wolnego czasu w sposób konstruktywny i nabywają pożądane umiejętności społeczne. Placówka prowadzi także dożywianie dzieci i pomoc rzeczową dla dzieci z najuboższych rodzin. Ponadto świetlica prowadzi pracę socjalną z rodziną dziecka w formie porad i konsultacji. W placówce prowadzone są warsztaty z zakresu: arteterapii (plastyczne, muzykoterapię, choreografię, psychodramę) oraz socjoterapii, terapii zajęciowej, zabaw i gier dydaktycznych, sportu i rekreacji, relaksacji i pracy z ciałem, psychoedukacji i profilaktyki uzależnień oraz promocji zdrowia. Placówka posiada 30 miejsc, przeciętna miesięczna ilość umieszczonych dzieci wynosi 17.

Na terenie miasta Zgierza funkcjonuje placówka wsparcia dziennego – świetlica środowiskowa „Klub Obudź Jutro” prowadzona przez Stowarzyszenie i Resocjalizacji AD REM mieszcząca się przy ul. Rembowskiego 36/40. Placówka swoją działalność rozpoczęła w czerwcu 2018r. Przeznaczona jest dla dzieci w wieku 7-16 lat, mieszkających na terenie miasta Zgierza. Zajęcia w świetlicy odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach od 14:00 do 18:00. Minimalny okres uczestniczenia w zajęciach świetlicowych jest określony na okres sześciu miesięcy, a do przyjęcia do świetlicy potrzebne jest skierowanie psychologa lub pedagoga szkolnego. „Klub Obudź Jutro” jest przeznaczony dla dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym. Placówka wspiera dzieci i młodzież w rozwijaniu umiejętności społecznych, oferuje zajęcia sportowe, kulturalne, komputerowe a nawet survivalowe. Oferuje także wsparcie psychologa, pedagoga, logopedy i doradcy zawodowego. Podczas pobytu w świetlicy dzieci i młodzież otrzymują pomoc w odrabianiu lekcji a także ciepły posiłek. Pobyt dzieci i młodzieży w świetlicy jest bezpłatny. Placówka posiada 30 miejsc, przeciętna miesięczna ilość umieszczonych dzieci wynosi 20.

3.2. Rozwój sieci specjalistycznego poradnictwa w Zgierzu.

Placówka wsparcia dziennego – świetlica środowiskowa „Klub Obudź Jutro” prowadzona na terenie Zgierza przez Stowarzyszenie Profilaktyki i Resocjalizacji AD REM przy ul. Rembowskiego 36/40 przedstawiona w punkcie 3.1. sprawozdania, prowadzi także Poradnię OBUDŹ JUTRO - Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej – Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w ramach NFZ. Poradnia przyjmuje młodzież do 18 roku życia lub do 21 roku życia w przypadku kontynuowania nauki w szkole ponadpodstawowej dla ich rodzin i najbliższego środowiska.

Stowarzyszenie AD REM od miesiąca października 2023r. prowadzi także Centrum RESTART, które prowadzi szeroki wachlarz poradnictwa dla osób dorosłych. Centrum w swojej ofercie ma psychoterapię, konsultacje psychologiczne, konsultacje pedagogiczne, psychoterapię uzależnień, mediacje rodzinne, psychoterapię par i rodzin, prowadzona jest grupa dla osób uzależnionych, grupa dla osób współuzależnionych i grupy psychoterapeutyczne. Wszystkie wizyty w Centrum RESTART są komercyjne.

Kolejną placówką udzielającą specjalistycznego wsparcia dzieciom, młodzieży i dorosłym jest Ośrodek Wczesnej Interwencji działający od 01.09.1991r. w Zgierzu przy ul. Długiej 62. Placówka działa pod patronatem Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Zgierzu. Ośrodek działa od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 – 19:00 i w wybrane soboty w godzinach 8:00 – 15:00.

Placówka obejmuje wielospecjalistyczną opieką dzieci od urodzenia do 18 roku życia z szerokim spektrum trudności i zaburzeniami rozwojowymi w tym: z niepełnosprawnością intelektualną, wadami genetycznymi, zaburzeniami ze spektrum autyzmu, zaburzeniami zachowania i emocji, z niepełnosprawnością sprzężoną a także udziela wsparcia ich rodzinom.

Ośrodek Wczesnej Interwencji udziela pomocy w zakresie ustalenia wielospecjalistycznej diagnozy dzieci z zaburzeniami rozwoju w zakresie medycznym, neurologicznym, psychiatrii dziecięcej, rehabilitacji medycznej, rehabilitacji ruchowej, psychologii, psychoterapii, pedagogiki i logopedii.

Ośrodek Wczesnej Interwencji udziela także pomocy w zakresie opracowania szczegółowego i wielospecjalistycznego programu postępowania terapeutycznego w tym: konsultacji i porad medycznych, zajęcia terapeutyczne i rehabilitacyjne w zakresie rehabilitacji ruchowej, logopedii, terapii psychologiczno – pedagogicznej.

Ośrodek udziela wsparcia rodzinom małych dzieci niepełnosprawnych w formie poradnictwa i terapii rodzin.

Ośrodek realizuje wizyty w ramach kontraktu zawartego na podstawie umowy z Łódzkim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia na prowadzenie Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dzieci oraz Poradni Logopedycznej.

Ośrodek Wczesnej Interwencji realizuje projekt PEFRON (Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych) pt.: „Wieloprofilowa rehabilitacja dzieci z zaburzeniami rozwojowymi w wieku 0 – 7 lat z terenu województwa łódzkiego”. Aktualny projekt jest zawarty na okres 16.05.2022r. - 31.03.2025r. Do projektu są kwalifikowane dzieci w wieku 0 – 7 lat pochodzące z województwa łódzkiego, posiadające aktualne orzeczenie o niepełnosprawności.

W Szkole Podstawowej nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w budynku przy ul. Piłsudskiego 1, funkcjonuje Zgierskie Centrum Rozwoju Dzieci i Młodzieży, które świadczy bezpłatne usługi terapeutyczne w zakresie pomocy psychologicznej, pedagogicznej oraz terapeutycznej dla dzieci i młodzieży do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej z terenu Miasta Zgierza. Oferta Centrum obejmuje terapię psychologiczną, terapię pedagogiczną, logopedię, integrację sensoryczną, terapię metodą Tomatisa, trening umiejętności społecznych, zajęcia z rehabilitantem, zajęcia w sali VR (virtual reality), zajęcia korekcyjno - kompensacyjne, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno - społeczne, mediację społeczną i naukę języka migowego. Ponadto w Szkole Podstawowej nr 1 od poniedziałku do czwartku działa świetlica środowiskowa.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Zgierzu jest kolejną placówką specjalistyczną udzielającą wsparcia dzieciom i młodzieży uczęszczającym do szkół i placówek oświatowych na terenie Zgierza lub gminy Zgierz, dzieciom do 6 roku życia nieuczęszczającym do placówek oświatowych, a będących mieszkańcami miasta Zgierz i gminy Zgierz po podaniu powodu zgłoszenia, ich rodzicom i opiekunom oraz nauczycielom i osobom zajmującym się pracą na rzecz dzieci i młodzieży. Poradnia oferuje szeroki zakres pomocy dla dzieci i młodzieży: programy profilaktyczne i edukacyjne, grupy edukacyjne i terapeutyczne, indywidualną terapię pedagogiczną, logopedyczną, psychologiczną, diagnozę i konsultację, psychoterapię, poradnictwo zawodowe. Poradnia świadczy wsparcie także dla rodziców i nauczycieli w formie warsztatów, grup edukacyjnych, grup wsparcia, poradnictwa terapeutycznego (indywidualnego lub rodzinnego) i mediacje.

Oferta Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej jest całkowicie bezpłatna. Poradnia mieści się w Zgierzu przy ul. Długiej 89/91.

Stowarzyszenie Wspierania Edukacji i Rodziny „Źródła” jest kolejną placówką wsparcia specjalistycznego w Zgierzu i prowadzi działalność edukacyjną, terapeutyczną, profilaktyczną skierowaną do dzieci, młodzieży i dorosłych.

Stowarzyszenie udziela bezpłatnego wsparcia w następujących obszarach: psychoterapia problemów emocjonalnych skierowana do osób dorosłych, młodzieży i dzieci, interwencja kryzysowa, mediacje, poradnictwo pedagogiczne i wychowawcze. Działalność placówki dofinansowana jest ze środków Gminy Miasto Zgierz i skierowana jest do mieszkańców Zgierza. Stowarzyszenie mieści się w Zgierzu przy ul. Klonowej 4.

Liga Kobiet Polskich jest organizacją pożytku publicznego działającą w Zgierzu, która skupia się na poradnictwie prawnym i psychologicznym. Wolontariusze udzielają porad w sprawach rozwodowych, majątkowych, konsumenckich i prawa pracy. Liga pomaga także ofiarom przestępstw.

Działalność Ligi Kobiet Polskich jest wspierana finansowo przez Urząd Miasta Zgierza w zakresie finansowania konsultacji psychologicznych dla kobiet i ich rodzin. Liga uczestniczy w imprezach organizowanych przez Urząd Miasta, realizuje też zadania publiczne ogłaszane przez Starostwo Powiatowe z zakresu edukacji i opieki nad dziećmi. W siedzibie organizacji odbywają się spotkania z lekarzami – specjalistami, organizowana jest muzykoterapia, wspólne czytanie i dyskusje. Liga Kobiet Polskich mieści się w Zgierzu przy Placu Jana Pawła II 19. Wszystkie porady udzielane przez organizację są bezpłatne.

Przy ul. Aleksandrowskiej 7 w Zgierzu znajduje się Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem Stowarzyszenia Patria Et Lex (Ośrodek Pomocy Funduszu Sprawiedliwości). Działalność Punktu finansowana jest ze środków Funduszu Sprawiedliwości w związku z realizacją umowy zawartej pomiędzy Ministerstwem Sprawiedliwości a Stowarzyszeniem Patria et Lex. Punkt świadczy pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym, a także świadkom i osobom im najbliższym zamieszkującym powiat zgierski.

Na terenie Zgierza funkcjonują placówki zajmujące się terapią uzależnień od alkoholu i narkotyków. Jedną z nich jest Stowarzyszenie Abstynentów Klub STOP znajdujące się przy ul. 3 Maja 69A. Stowarzyszenie prowadzi terapię grupową i indywidualną dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin, bezpłatne porady i pomoc w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi (porady, konsultacje, wstępna diagnoza i terapia).

Kolejną placówką działającą na rzecz osób uzależnionych od alkoholu na terenie Zgierza jest Fundacja NOE znajdująca się przy Placu Jana Pawła II 11/13.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zgierzu wspiera osoby dotknięte problemem alkoholowym (uzależnione i współuzależnione) poprzez prowadzenie postępowań mających na celu orzeczenie o obowiązku podjęcia leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu, wskazywanie miejsca gdzie można podjąć terapię oraz gdzie mogą otrzymać wsparcie rodziny osób współuzależnionych.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zgierzu udzielana jest pomoc psychologiczna i prawna dla mieszkańców Zgierza. W 2024r. w miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zgierzu działał Punkt Informacyjno – Konsultacyjny dla Osób Dotkniętych Przemocą, w którym psycholog udzielał konsultacji i wsparcia osobom w sytuacji kryzysu psychologicznego i informacji na temat zjawiska przemocy oraz możliwych form oferowanej pomocy.

3.3. Działania podejmowane przez asystentów rodziny na rzecz rodzin objętych wsparciem.

Głównym zadaniem asystenta rodziny jest wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Asystent rodziny ma za zadanie pełnić rolę mediatora, pełnomocnika oraz doradcy, a także aktywizować i wspierać rodzinę. Podejmuje działania prowadzące do zmiany relacji w rodzinie, motywuje do chęci dokonania tej zmiany i budowania poczucia wartości członków rodziny. Praca z rodziną polega także na przygotowaniu jej do prawidłowego wypełniania ról społecznych odpowiednich do wieku oraz aktywizacji w celu podnoszenia kwalifikacji i podejmowania zatrudnienia. Główną myślą przyświecającą pracy asystenta rodziny jest usamodzielnienie rodzin i uczynienie ich niezależnymi od instytucji pomocowych.

Od miesiąca października 2024r. wszyscy asystenci rodzin zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Zgierzu pracują także w ramach realizacji Projektu „Rodzina w komplecie”. Projekt jest realizowany w terminie od 1 września 2024r. do 31 sierpnia 2027r. i jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Funduszu Europejskiego dla Łódzkiego 2021-2027, Priorytet 7. Fundusze europejskie dla zatrudnienia i integracji w Łódzkiem. na lata 2014 – 2020.

Pierwszą grupę docelową projektu stanowi 15 rodzin (łącznie 58 osób), natomiast drugą grupą docelową jest 3 pracowników socjalnych i 5 asystentów rodziny z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zgierzu.

Celem projektu jest rozwój usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej służący przeciwdziałaniu i ograniczeniu umieszczania dzieci w pieczy zastępczej, a także umacnianiu rodzin, do których powróciły dzieci z pieczy zastępczej, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Głównym celem pracy asystenta rodziny z rodziną biorącą udział w Projekcie jest zdobycie i doskonalenie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców. Podstawowym narzędziem pracy asystenta rodziny z rodziną jest plan pracy z rodziną, w którym zawarty jest cel główny a także określone są cele szczegółowe do osiągnięcia przez rodzinę. Asystent rodziny wspólnie z dorosłymi członkami rodziny określają potrzeby rodziny i sposób wyjścia z trudnej sytuacji życiowej. Asystent rodziny wspiera, motywuje, zachęca i inspiruje rodzinę do polepszenia swojej sytuacji społecznej. Praca asystenta rodziny opiera się na mocnych stronach rodziny, które są zasobem do rozpoczęcia pozytywnym zmian w rodzinie. Zadaniem asystenta rodziny w Projekcie jest także informowanie rodzin o terminach spotkań ze specjalistami oraz o różnych wydarzeniach obejmujących projekt, do których uczestnicy są zobligowani.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym.
- opracowanie we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,

- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej,
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- realizacja zadań określonych w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 4 listopada 2016 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923 oraz z 2024 r. poz. 1572),
- prowadzenie dokumentacji pracy z rodziną,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku,
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach,
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno--pomocową, o których mowa w art. 9a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673), lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną,
- udzielanie wsparcia dziecku przez towarzyszenie mu podczas posiedzenia albo rozprawy z jego udziałem, o których mowa w art. 76a § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37, 1222 i 1248);

Praca z rodziną odbywa się za jej zgodą i z jej aktywnym zaangażowaniem w proces realizacji założonego planu. Coraz częściej współpraca z asystentem rodziny odbywa się na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2022 – 2024.

Tabela 1 – Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny.

Rok	Ilość rodzin	Ilość osób w rodzinie	Ilość dzieci w rodzinach
2022	74	229	156
2023	66	214	154
2024	67	181	115

Rodzina może być objęta wsparciem asystenta rodziny na wniosek pracownika socjalnego lub na podstawie postanowienia sądu. Każda rodzina z miasta Zgierza może złożyć samodzielnie wniosek do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zgierzu o objęcie jej pomocą w formie wsparcia asystenta rodziny. Po rozeznaniu środowiska rodzinnego przez pracownika socjalnego i sporządzeniu przez niego wniosku do Dyrektora Ośrodka, rodzinie zostaje przydzielona taka forma wsparcia.

W 2024r. 14 rodzin było objętych wsparciem asystenta rodziny na podstawie postanowienia Sądu Rodzinnego.

Asystent rodziny ustala z rodziną plan pracy, który zawiera działania mające na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty.

W 2024r. zakończono pracę z 11 rodzinami. W 2 rodzinach zrealizowany został pomyślnie plan pracy asystenta rodziny, z 9 rodzinami zakończono współpracę z uwagi na zaprzestanie współpracy ze strony rodziny.

Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną wynosił 19 miesięcy.

Asystent rodziny prowadzi monitoring rodzin, w których została zakończona praca przez okres jednego roku w odstępach trzymiesięcznych. W 2024r. było prowadzonych 17 monitoringów.

W pracy asystenta rodziny można wyróżnić:

- Działania bezpośrednie tj. kontakt i praca z rodziną, najczęściej podczas wizyt domowych, a także podczas towarzyszenia asystenta rodziny członkom rodziny na wizytach lekarskich, w Ośrodku Wczesnej Interwencji, w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w urzędach, w sądach i innych instytucjach bezpośrednio związanych z realizacją planu pracy z rodziną.
- Działania pośrednie tj. organizowanie środowiska, kontakt asystenta rodziny z instytucjami w celu rozwiązywania problemów i realizacji planu pracy z rodziną, a także kontakt z różnego rodzaju służbami, które mogą włączyć się i zapewniać dodatkowe wsparcie rodzinie.

4. Finansowanie kosztów związanych z udzielaniem pomocy w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych ponoszonych przez rodziny wspierające.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza instytucję rodziny wspierającej. Rodzina wspierająca to rodzina najczęściej z bezpośredniego otoczenia dziecka, która wspierałaby rodzinę przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rodzinę wspierającą ustanawia prezydent, burmistrz, wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika ośrodka pomocy społecznej. Z rodziną wspierającą prezydent zawiera umowę, która określa zasady zwrotu kosztów związanych z udzielaniem pomocy. W mieście Zgierzu w 2024 r. nie zostały zawarte umowy z rodzinami wspierającymi.

Pracownicy Ośrodka napotykają duże problemy z pozyskaniem rodzin wspierających. Wynika to stąd, że nie każdy chce się angażować w sprawy innych, potencjalne rodziny boją się ataków ze strony członków rodzin, które mieliby wspierać szczególnie w sytuacjach kiedy w rodzinie jest problem uzależnienia od środków psychoaktywnych i alkoholu.

5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym:

Zgodnie z art. 191 ust. 9 i ust. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, albo w rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2024 r. gmina pokrywała 10%, 30% i 50% kosztów za pobyt w pieczy zastępczej dla 127 dzieci, w tym: 40 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, 87 dzieci w rodzinach zastępczych. Utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w 2024r. to koszt 1 307 823,88 zł., natomiast utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych w 2024r. wyniosło 521 145,61 zł. Łącznie wydatki na pieczę zastępczą stanowiły kwotę 1 828 969,49 zł. W porównaniu do 2023 roku wydatki na pieczę zastępczą wzrosły o 333 044,39 zł.

Wydatki na pieczę zastępczą sukcesywnie wzrastają. Fakt ten wynika z długotrwałego przebywania dzieci w pieczy zastępczej, co wiąże się ze wzrostem procentowego udziału gminy za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, a także wzrastającej liczby dzieci w niej umieszczonych oraz wzrostem średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w danej placówce.

6. Określenie potrzeb.

Zabezpieczenie środków na realizację zadań własnych z zakresu wspierania rodziny zawartych w art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

1. Koordynowanie Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027 oraz wykonanie diagnozy.
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji asystentów rodziny.
3. Zapewnienie zatrudnienia asystentów rodziny zgodnie ze wskazanymi potrzebami.
4. Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających oraz organizowanie szkoleń dla rodzin wspierających
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
6. Zapewnienie funkcjonowania placówek wsparcia dziennego.